

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2023
Β' ΦΑΣΗ

E_3.ΥΓλ3Ε(α)

ΤΑΞΗ: 3^η ΤΑΞΗ ΕΠΑ.Λ.

ΜΑΘΗΜΑ: ΥΓΙΕΙΝΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

Ημερομηνία: Σάββατο 22 Απριλίου 2023

Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1.

- α. Λ
- β. Λ
- γ. Σ
- δ. Λ
- ε. Λ

A2.

Χέρια	Νύχια κόβονται στόγγυλα
Σηπτικός βόθρος	Υγροποίηση και καθίζηση
Απορροφητικός βόθρος	Βάθος 4 μέτρων
Πόδια	Νύχια κόβονται ευθεία
Στεγανός βόθρος	Συχνή εκκένωση

A3.

- α) Προληπτική ιατρική και υγιεινή είναι ταυτόσημες έννοιες.
- β) Η ανοσοποίηση του πληθυσμού είναι ο πλέον αποτελεσματικός τρόπος εξαφάνισης των λοιμωδών νοσημάτων.
- γ) Η ηπατίτιδα C οφείλεται σε ιό και έχει χρόνο επώασης 6 – 12 εβδομάδες
- δ) Στην κατηγορία των τροφίμων υπάγονται επίσης τα καρυκεύματα και τα ευφραντικά (καφές, τσάι κ.λπ.).
- ε) Οι πνευμονοπάθειες αναφέρονται από την αρχαιότητα, όπως οι πυριτιάσεις στην Αρχαία Αίγυπτο

ΘΕΜΑ Β

B1.

- Ηπατίτιδα Α
- Γρίπη
- Κίτρινος Πυρετός
- Πανώλη
- Ηπατίτιδα Β

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2023
Β΄ ΦΑΣΗ

E_3.ΥΓλ3E(α)

B2.

Γρίπη
Ηπατίτιδα A, B, C
AIDS

B3.

Πολλά νοσήματα του παρελθόντος έχουν μειωθεί ή εκριζωθεί ενώ έχουν δημιουργηθεί άλλα. Σε αυτό συνετέλεσε η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, η πρόοδος της επιστήμης και τεχνολογίας και η παραγωγή εμβολίων και αντιβιοτικών.

B4.

Το πρόβλημα είναι μεγάλο στις αστικοβιομηχανικές περιοχές, όπου συνυπάρχουν οι κύριες πηγές ρύπανσης, όπως: βιομηχανία, συγκοινωνία, οικιακή θέρμανση και σχετίζεται με τις καιρικές συνθήκες, την τοπογραφική θέση των πόλεων και την πολεοδομία.

B4.

Ο HIV (ιός του AIDS) είναι ιός, ο οποίος προσβάλλει και καταστρέφει τα κύτταρα, που είναι υπεύθυνα για την άμυνα του οργανισμού (λεμφοκύτταρα). Προσβάλλει επίσης και τα κύτταρα του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος προκαλώντας νευρολογικά συμπτώματα και άνοια. Ο χρόνος επώασης είναι 1-2 μήνες. Παρουσιάζεται χαμηλός πυρετός, πονόλαιμος και διόγκωση των λεμφαδένων, που διαρκεί περίπου 20 ημέρες. Τα συμπτώματα εμφανίζονται στο 1 / 5 των περιπτώσεων και μετά την υποχώρησή τους ο φορέας αισθάνεται υγιής.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

α.

t₀: Ο Butin πραγματοποιεί τις παρατηρήσεις του σχετικά με την νεογνική και επιλόχεια θνησιμότητα στο Παρίσι και διαπιστώνει τα υψηλά ποσοστά θανάτων.

t₁: Οι παρατηρήσεις του Butin, υιοθετούνται από την νομοθεσία πολλών ευρωπαϊκών χωρών με την θέσπιση νόμων για την υγιεινή των μαιευτηρίων και τις πρακτικές κατά τον τοκετό των μαιών και των μαιευτήρων. Η νεογνική και επίτοκη θνησιμότητα αρχίζει να περιορίζεται αισθητά.

t₂: Οι επιστημονικές ανακαλύψεις των Pasteur και Koch οδηγούν στην δημιουργία και την εφαρμογή των εμβολίων καθώς και την έγκυρη και έγκαιρη διάγνωση των λοιμωδών νοσημάτων, έναντι των υπολοίπων ασθενειών. Η νεογνική και επίτοκη θνησιμότητα μειώνεται σημαντικά.

t₃: Η ανακάλυψη της πενικιλίνης και η εφαρμογή της στα νεογνά και τις επίτοκες μητέρες, επιτρέπει πλέον τον θεραπευτικό έλεγχο των λοιμωδών νοσημάτων. Η νεογνική και επίτοκη θνησιμότητα έχει μειωθεί εξαιρετικά σημαντικά!

t₄: Η σωρευτική επιστημονική γνώση και η συνεχώς νέα παραγόμενη επιστημονική γνώση, που θεσμοθετείται νομικά και βρίσκει εφαρμογή ως αγωγή υγείας στα νεογνά ζευγάρια και ως ιατρική πράξη στα μαιευτήρια και στις υπόλοιπες υγειονομικές δομές των ευρωπαϊκών χωρών, διατηρούν σε πολύ χαμηλά επίπεδα την νεογνική και επίτοκη θνησιμότητα.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2023
Β' ΦΑΣΗ

E_3.ΥΓλ3E(α)

β. Όλοι οι αναφερόμενοι επιστήμονες – πρωτοπόροι της Υγιεινής, που αναφέρονται στο ερώτημα, συνέβαλαν τα μέγιστα στον κλάδο της **Δημοσίας Υγιεινής**.

Αιτιολόγηση: Γνωρίζουμε ότι Υγιεινή είναι ο κλάδος της Ιατρικής Επιστήμης που μελετά τους παράγοντες, οι οποίοι επιδρούν στην υγεία του ανθρώπου, με σκοπό την πρόληψη, διατήρηση και προαγωγή της.

Η Υγιεινή καλύπτει όλες τις δραστηριότητες του ανθρώπου, από τη στιγμή της γονιμοποίησης του μέχρι και το θάνατό του. Επειδή έχει μεγάλο εύρος δράσης, η διαίρεσή της σε κλάδους ήταν αναγκαία. Οι σπουδαιότεροι κλάδοι είναι η Ατομική, η Δημόσια και η Κοινωνική Υγιεινή.

Δημόσια Υγιεινή είναι το σύνολο των μέτρων που εφαρμόζονται από το κράτος με σκοπό την πρόληψη, διατήρηση και προαγωγή της υγείας του πληθυσμού. Αυτό επιτυγχάνεται με την εξυγίανση του περιβάλλοντος, τον έλεγχο των λοιμωδών νοσημάτων, την αγωγή υγείας ομάδων πληθυσμού, την οργάνωση των υγειονομικών και νοσηλευτικών υπηρεσιών.

Σύμφωνα λοιπόν με τα παραπάνω και με βάση τα δεδομένα μας, όλοι οι αναφερόμενοι επιστήμονες – πρωτοπόροι της Υγιεινής, που αναφέρονται στο ερώτημα, συνέβαλαν τα μέγιστα στον κλάδο της **Δημοσίας Υγιεινής**. Αφού οι παρατηρήσεις τους και οι ανακαλύψεις τους εφαρμοστήκαν και συνεχίζουν να εφαρμόζονται από τα κράτη, με σκοπό την πρόληψη, διατήρηση και προαγωγή της υγείας του πληθυσμού.

γ.

Πρωτοβάθμιας πρόληψης: P. Butin και L. Pasteur.

Δευτεροβάθμιας πρόληψης: R. Koch.

Τριτοβάθμιας πρόληψης: A. Flemming.

Αιτιολόγηση: Γνωρίζουμε ότι Πρόληψη είναι η λήψη μέτρων για την προστασία της υγείας και την αναστολή εξέλιξης της αρρώστιας.

Η πρόληψη διακρίνεται σε Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια.

Πρωτοβάθμια πρόληψη είναι η εφαρμογή προληπτικών μέτρων για την αποφυγή της ασθένειας. Κλασικό παράδειγμα αποτελεί ο **εμβολιασμός**, όπου ο άνθρωπος εμβολιάζεται για να προστατευθεί από τις αντίστοιχες ασθένειες.

Δευτεροβάθμια πρόληψη είναι η έγκαιρη διάγνωση της ασθένειας, πριν εμφανισθούν τα συμπτώματα με σκοπό την έγκαιρη θεραπεία και αναστολή της εξέλιξής της.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2023
Β΄ ΦΑΣΗ

E_3.ΥΓλ3E(α)

Τριτοβάθμια πρόληψη είναι η εφαρμογή προληπτικών μέτρων μετά την εμφάνιση της ασθένειας, με σκοπό τη μείωση των επιπλοκών κ.ά.

Σύμφωνα λοιπόν με τα παραπάνω και με βάση τα δεδομένα μας, οι διακεκριμένοι επιστήμονες που αναφέρονται στην άσκηση μας, συνέβαλαν κατά της βρεφικής και επίτοκης θνησιμότητας μέσω της:

Πρωτοβάθμιας πρόληψης: P. Butin (εφαρμογή προληπτικών μέτρων για την αποφυγή της ασθένειας) και L. Pasteur (ανακάλυψη των εμβολίων).

Δευτεροβάθμιας πρόληψης: R. Koch (έγκαιρη διάγνωση της ασθένειας, πριν εμφανισθούν τα συμπτώματα).

Τριτοβάθμιας πρόληψης: A. Flemming (εφαρμογή προληπτικών μέτρων μετά την εμφάνιση της ασθένειας, με σκοπό τη μείωση των επιπλοκών κ.ά.).

Γ2. Όταν γίνεται η κατάδυση, η ατμοσφαιρική πίεση είναι αυξημένη, με αποτέλεσμα το άζωτο να διαλύεται στο πλάσμα. Όταν η επαναφορά γίνεται απότομα, δεν προλαβαίνει το άζωτο να αποβληθεί και παραμένει ελεύθερο στην κυκλοφορία του αίματος με τη μορφή αερίου (φουσαλίδες). Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να προκαλούνται εμβολές, που μπορεί να επιφέρουν ακόμα και το θάνατο. Η πρόληψη συνίσταται στη σταδιακή επάνοδο των δυτών, σπογγαλιέων και όσων εργάζονται σε μεγάλο βάθος. Η επάνοδος γίνεται με ταχύτητα 4 μέτρων το λεπτό και διακόπτεται κάθε 2 μέτρα για ένα λεπτό. Συνεπώς 14 λεπτά ώστε να φτάσει με ασφάλεια.

Γ3. Οι παράγοντες αυτοί είναι:

1. Μικροοργανισμοί
2. Η δράση των ενζύμων
3. Η υγρασία
4. Το οξυγόνο της ατμόσφαιρας
5. Θερμοκρασία
6. Τα τροφικά και τα έντομα

Μονάδες 6

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2023
Β΄ ΦΑΣΗ

E_3.ΥΓλ3Ε(α)

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

α. Μετά την μόλυνσή μας από έναν παθογόνο μικροοργανισμό ακολουθεί μια περίοδος, που μπορεί να είναι λίγες ημέρες ή και μήνες, κατά την οποία, ενώ ο μικροοργανισμός υπάρχει μέσα στον οργανισμό του ανθρώπου, δεν υπάρχουν συμπτώματα. Αυτή η περίοδος, δηλαδή από την είσοδο του μικροοργανισμού μέχρι και την εμφάνιση των συμπτωμάτων, καλείται **χρόνος επώασης**.

Σύμφωνα με το δοθέν διάγραμμα, το νόσημα που προκαλείται από τον λοιμώδη παράγοντα Γ εμφανίζει μεγαλύτερο χρόνο επώασης, έναντι εκείνου που προκαλείται από τον λοιμώδη παράγοντα Β, αφού $\chi_{\text{ρόνος Γ}} > \chi_{\text{ρόνος Β}}$.

β. Όταν οι μικροοργανισμοί αρχίζουν να πολλαπλασιάζονται μέσα στον οργανισμό του ανθρώπου, εμφανίζονται τα πρώτα συμπτώματα της ασθένειας (πυρετός, εξάνθημα, αδιαθεσία κ.λπ.) και η κατάσταση αυτή καλείται **λοιμώξη**.

Επομένως το λοιμώδες νόσημα που οφείλεται στον παθογόνο παράγοντα Β εμφανίζει τη λοιμώξη μετά την χρονική στιγμή t_1 . Το λοιμώδες νόσημα που προκαλείται από τον παθογόνο παράγοντα Γ εμφανίζει τη λοιμώξη μετά τη χρονική στιγμή t_2 .

γ. Η λοιμώξη διαρκεί λίγες ημέρες, μήνες ή και χρόνια και οδηγείται στη **θεραπεία** ή στον **θάνατο** του ασθενή.

Επομένως το λοιμώδες νόσημα που οφείλεται στον παθογόνο παράγοντα Β, εμφανίζει τη λοιμώξη μετά την χρονική στιγμή t_1 μέχρι τη χρονική στιγμή t_3 , οπότε ο λοιμογόνος παράγοντας εξαφανίζεται (μηδενίζεται ο πληθυσμός του) από το σώμα του ανθρώπου ο οποίος εντέλει θεραπεύτηκε.

Το λοιμώδες νόσημα που προκαλείται από τον παθογόνο παράγοντα Γ εμφανίζει τη λοιμώξη μετά τη χρονική στιγμή t_2 και δεν φαίνεται να οδηγείται το άτομο σε ίαση από το νόσημα που προκαλείται από αυτόν τον μικροοργανισμό, αφού ο πληθυσμός των μικροβίων Γ, δείχνει να ακολουθεί αυξητική πορεία εντός του σώματος του ασθενούς, για χρόνια μετά την μόλυνσή του.

Το νόσημα λοιπόν που προκαλείται από τον παθογόνο μικροοργανισμό Γ, δεν αποκλείεται να οδηγήσει τον ασθενή άνθρωπο στον θάνατο. Αυτό το ενδεχόμενο υπάρχει, αφού δεν μπορεί ο ασθενής να θεραπευτεί από αυτό το νόσημα, δεδομένου ότι σύμφωνα με το διάγραμμα, δεν φαίνεται ότι μπορεί ο ασθενής να εξολοθρευτεί τους μικροοργανισμούς Γ στο σώμα του.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2023
Β΄ ΦΑΣΗ

E_3.ΥΓλ3E(α)

Δ2.

α. Καμπύλη Α: Νοσήματα της αφθονίας ή του πλούτου, όπως ονομάζονται και κατ' άλλους νοσήματα πολιτισμού.

Καμπύλη Β: Πολλά νοσήματα του παρελθόντος που έχουν μειωθεί ή εκριζωθεί. Νοσήματα που θέριζαν την ανθρωπότητα και ιδιαίτερα τα παιδιά, όπως τα λοιμώδη νοσήματα ευλογιά, πανώλη, διφθερίτιδα, πολιομυελίτιδα κ.λπ., σήμερα στις περισσότερες κοινωνίες, όπως στην Ελλάδα, έχουν εξαλειφθεί.

β. Καμπύλη Β:

Η γνώση των εχθρών της υγείας σ' έναν πληθυσμό είναι απαραίτητη για τη λήψη μέτρων, με σκοπό την προστασία της. Σήμερα, η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, η πρόοδος της επιστήμης και τεχνολογίας και η παραγωγή εμβολίων και αντιβιοτικών, οδήγησαν νοσήματα του πρόσφατου παρελθόντος που θέριζαν την ανθρωπότητα και ιδιαίτερα τα παιδιά, όπως τα λοιμώδη νοσήματα ευλογιά, πανώλη, διφθερίτιδα, πολιομυελίτιδα κ.λπ., στις περισσότερες κοινωνίες, όπως στην Ελλάδα, να έχουν μειωθεί σημαντικά ή ακόμη και να έχουν εξαλειφθεί.

Καμπύλη Α:

Η καθιστική ζωή, η ατμοσφαιρική ρύπανση, ο καταναλωτισμός, ο αλκοολισμός, η τοξικομανία, το κάπνισμα, το άγχος, η ανασφάλεια και η μοναξιά των μεγαλουπόλεων αποτελούν τους βασικότερους αιτιολογικούς παράγοντες ανάπτυξης συγχρόνων νοσημάτων.

Ο σύγχρονος τρόπος ζωής αποτελεί απειλή για την υγεία και συμβάλλει στην ανάπτυξη νοσημάτων. Τα καρδιαγγειακά νοσήματα, ο καρκίνος, τα ατυχήματα αποτελούν τις τρεις πρώτες αιτίες θανάτου σήμερα. Ακολουθούν οι ψυχικές διαταραχές, ο σακχαρώδης διαβήτης κ.λπ. που αποτελούν καθημερινό πρόβλημα πολλών ανθρώπων και αυξάνονται συνεχώς.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΑΠΟΦΡΑΓΜΑΤΑ